

Özel Eğitim Nereye Gidiyor?!

Türkiye'de Özel eğitim veren okulların yatılı kısımları bir bir kapatılıyor

» Kentim Şişli Yazı İşleri Müdürü Fatih Mehmet Moray, "Özel Eğitim Sistemi" hakkında hazırladığı yazı dizisinde körler ile işitme engellilerin yaşadıkları sorunları araştırdı.

Önce, İstanbul Vatan Caddesinde eğitim veren Sağır ve Dilsizler Özel Eğitim Okulu İstanbul Büyükşehirçe Tepeköy'e taşındı.

Şimdi de sıra körler okullarına geldi: Körler okullarının da yatılı kısımları teker teker kapatılıyor. Adının açıklanmasını istemeyen bir araştırmacıya göre, İstanbul Büyükşehirçe İlçesinden Sanyer Kilyos'ta eğitimlerini sürdüren Veysel Vardar Körler okuluna öğrenci taşınıyor.

Öte yandan Ankara Mithat Enç Körler okulunda da durum farklı değil: Okulda yalnızca 15-16 öğrenci yatılı olarak eğitim görüyor. Oysa öncesinde yaklaşık 120-130 civarında öğrencinin eğitim gördüğü, sınıfların yaklaşık olarak 13-15 öğrenciden oluştuğu, şimdi ise öğrencilerin sayısında ciddi bir azalmamın olduğuna dikkat çeken Vardar okulun eski mezunları. Günümüzde ise öğrenciler taşınmalı sistemle eğitimlerini sürdürüyor.

İddialara göre İl dışından gelen bir yakınım yanında misafir olarak kalan öğrencilerde var. Öte yandan halen eğitim hizmetini Gazi Üniversitesi'nin yerleşkesinde sürdüren Mithat Enç Körler Okulu ikiye bölünmüş, Körler okulunun kızlar yatakhane olarak kullanılan ek binası Kâni Karaca İmam Hatip Körler Orta Okuluna dönüştürülmüş, ama öğrencisi yok. Okulun emekli öğretmenlerine göre Mithat Enç Körler Okulunun hizmet verdiği bina 1935 yılında inşa edilmiş 1953 yılından bu yana Körler Okulu olarak hizmet veriyor. Özel eğitim uzmanlarına göre okulun bulunduğu bölge körlerin eğitimleri için ideal bir coğrafyaya sahip, bu bölgede eğitim gören körler bağımsızlıklarını kolaylıkla kazanabiliyorlar. Toplumla kolay entegre oluyor, kişisel ihtiyaçlarını bir başkasına ihtiyaç duymaksızın giderebiliyorlar. Uzmanlar, taşınmalı eğitimin yanlışlığına dikkat çekerek şunları dile getiriyor:

Taşınma su ile değirmen dönmez, çocuk kendi başına kalacak ve kişisel bakımlarını gerçekleştirebilecekler. Kaç aile çocuklarına dış fırsatı bulmasın, çorap yıkamasını, ayakkabı boyamasını, ayakkabı bağlamasını ve hepsinden önemlisi tek başına yemek yemesini, ütü yapmasını vs. şeyleri öğretiyor? Oyle sanıyoruz ki yok denecek kadar az bu ailelerin sayısı. Bütün bunlarla birlikte çocuk, öz güven kazanıyor. Özgüveni ol-

mayan bir çocuk ileriki yaşamında başarılı olamaz, ciddi sosyal sorunlarla karşılaşır ve toplumdaki dışlanır.

Türkiye'de yaklaşık 15 civarında körler okulunun bulunduğunu belirten özel eğitim uzmanları nerede ise bu okulların tamamına yakınında taşınmalı eğitimin sürdürüldüğünü, yakın bir gelecekte mevcut körler okullarının da kapatılacağına dikkat çekerek, söz konusu eğitim sisteminin son derece sakıncalı olduğunu ifade ettiler. Uzmanlar: özel eğitim sisteminin sorunları olduğunu ancak çözümün bu olmadığını da kaydettiler.

EMEKLİ ÖĞRETMENLER DİYOR Kİ:

Ne yazık ki ülkemizde özel eğitime gereken önem verilmiyor Eğitim fakültelerindeki özel eğitim birimleri kapatılıyor. Böyle olunca da özel eğitim uzmanları yetişmiyor. Emekli öğretmenler açık eğitime de karşı çıkıyorlar. Günümüzde ilk okuldaki üniversite son sınıfa kadar açık eğitim sistemi uygulanıyor. Burada öğrenim gören çocuklarımız, gençlerimiz yeterince eğitilmiyorlar. Okuma yazma bilmeden liseyi bitiren çocuklarımız var. Bunları üniversite sınavlarına girip te her hangi bir fakülteyi kazandıklarında okuma yazma bilmeyen gençler mi yetişecek, diye seslendiler.

Bizde Kentim Gazetesi olarak, alanda uzun yıllar eğitim vermiş görme engelli öğretmenlerin görüşlerine baş vurduk.

■ **Fatih Moray:** Bir eğitimci olarak eğitimin dünü ve bu gününü üzerine neler dersiniz?

● **Hamit Kayı:** Ankara Aydınlik evler Körler okulunda 1974-84 tarihleri arasında öğretmenlik yaptım.

Öğretmenlik yaptığım sırada Yıldız Sağır Okulunda 11 günlük bir eğitimle Körler Okuluna öğretmen oldum. Eğitim anlayışı dün de böyle idi bu günde böyle, değişen bir şey yok. Şu anda ben Braille Alfabesini ezberliyorum, yazıp çize biliyorum. Oysa körler okullarında öğretmenlik yapacaklar özel eğitim

bölmelerinde yetiştikten sonra körler okullarında eğitim vermeli. Kördün öğretmeni olmak diye bir şey yok. Öğretmen de olur, müdür de.

■ **Fatih Moray:** Özel Eğitimden söz ettiniz, oysa bu gün böyle bir şey yok. Değerlendirmelerin ne olabilir?

● **Hamit Kayı:** Öğretmen öncelikle eğitimi ve öğrenciyi sevmeli, gelip aydan aya maaşımı alayım diye bir şey olmaz. Öğrencinin sorunları çok. Öğretmen dediğin ders dışında bu sorunlarla ilgilenmeli onun her yönünde gelişmesine katkı sunmalıdır.

■ **Fatih Moray:** Günümüzde özel eğitim veren okullar ya kapatılıyor ya da taşınmalı eğitim sistemine dönüyor. Bu konuda sizin görüşünüz nelerdir?

● **Hamit Kayı:** Bir sınıfa görme ya da işitme engelli öğrenci veriyorsunuz, nerede bu öğrencilere ve öğretmenlere rehberlik edecek rehberler? Ortada yoklar. Müfettiş'te sadece gelip gidiyor, oda yardım edemiyor. Öğretmene veriliyor bir ya da birkaç engelli öğrenci, öğretmen ne yapсын! Rehberlik yapacak kimse yok ortada. Tabi öğrencide öğretmen de tek başına kalıyor ve hiçbir şey öğrenmeden öğrenci mezun oluyor. Oysa bu okullarda özel eğitim görmüş ya da bu işin çilesini çekmiş öğretmenlerin bulunması gerekir. Örneğin damdan düşenin halinden damdan düşen anlar. Neden engel durumuna göre eğitmeni bulundurulmuyor?

■ **Fatih Moray:** Ankara ve İstanbul başta olmak üzere taşınmalı eğitim sistemi uygulanıyor, siz bu sistemi uygun buluyor musunuz?

● **Hamit Kayı:** Bu iş bir nevi maslahat oluyor engelliye de okutuyoruz demekten başka bir şey olmuyor.

Öğrenciyi, veliyi ve öğretmeni oyalamaktan başka bir şey değil bu.

Ankara körler okulunda 25 yıllık öğretmenlik yapan Halil Köşeler ile röportajımız devam ediyor.

■ **Fatih Moray:** Aldığınız eğitim ile verdiğiniz eğitim arasındaki fark nedir?

● **Halil Köşeler:** Körler okullarında verilen eğitim koleji düzeyindeydi. Öğretmenler de bilgili, fedakâr, gönüllü ve çalışkandı. Öğrencileri yetiştirmek için azami çaba

harcarlardı. Dolayısıyla, matematik başta olmak üzere bütün derslerde bir öğrenci neyi ne kadar öğrenmesi gerekiyorsa, o öğrenciyi istenen düzeye çıkarmak için uygun yöntemler uygulanıyordu. Öğrenciler, bilgili donanımlı ve özgüven sahibi olarak mezun oluyorlardı. Fakat 2000'li yılların başında eğitimde bir geriye gidiş baş gösterdi bunu büyük bir üzüntüyle izliyoruz. Bu nokta da hükümetlerin hataları kadar dernekler, federasyonlar, konfederasyonlar ve benzeri kuruluşlarında fikri takip yapamamalarının da etkisi var. Eğitimdeki bozulmayı, geriye gitmeyi etkileyecek politik kararın ne olması gerektiği konusunda yeteri kadar bir eylemlilik or-

taya koyamadılar.

■ **Fatih Moray:** Deneyimli bir eğitimci olarak sizce kaynaştırma, yatılı sistem ve taşınmalı eğitim sistemi gibi sistemler öğrenciye ne getirir ne götürür?

● **Halil Köşeler:** Kaynaştırma eğitimi tümünden ret edemeyiz, tüm dünya da uygulanan bir sistem. Ancak, her sistemin uygulanması için, o sistemin gerektirdiği eğitsel ve fiziksel koşulların uygun hale getirilmesi şart. Aksi takdirde, kaynaştırma eğitimi yapıyoruz diye, koşulların çoğunun yerine getirmeden bu eğitimi uygulamak, öğrencilere istenen eğitim donanımını sağlayamaz, diğer akranlarıyla eşit düzeyde eğitim almalarını öngöremez. Her şeyden önce öğretmenin yöntemi iyi bilmesi gerekir. Fizik, Matematik, beden eğitimi nasıl öğretecek bütün bunları bilmesi gerekir. Braille yazının önemi çok büyük öğrenci Braille yazmayı bilmeden diğer derslerde başarılı olamaz. Öğretmeninde Braille yazmayı bilmesi gerekir.

■ **Fatih Moray:** Kurduğunuz sitede İngilizce eğitim veriyorsunuz, neden böyle bir gereksinim duyduunuz?

● **Halil Köşeler:** İngilizce öğrenmek isteyen görme engelliler için ciddi bir kaynak sıkıntısı vardı. Yani dershaneye gitmek istiyorlar, ama dershanedeki öğretmen, gören öğrenciler için ders veriyordu, ona göre kara tahtayı kullanıyor, daha hızlı konuşan anlatıyor. Ayrıca görme engelli o dershanede işlenen kitabın Braille olarak nüshasını bastırncaya kadar konular bitiriyor, kısacası gereken yaran elde edemiyor, zaman ve para boşa gitmiş oluyordu.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Sağır ve Dilsizler Özel Eğitim Okulu
BÜYÜKÇEKMECE

Yeni Yılın Ülkemize Barış, Huzur, Sağlık ve Mutluluk Getirmesi Dileklerimizle

YENİ YILINIZ KUTLU OLSUN

MÜRSEL KATAR

MHP Şişli Belediye Meclis Üyesi

ZÜMRÜT NAKLİYAT
EVDEN EVE TAŞIMACILIK

UYGUN FİYATLI LİSTEMİZ VE SIFIR ARAÇLARIMIZLA HİZMETİNİZDEYİZ.

MARANGOZLU SİGORTALI AMBALAJLI

UYGUN FİYAT YÜKSEK KALİTE TİTİZLİK

TEL.: 0212 343 49 09
GSM: 0530 494 79 97

BAYSUNGUR SK. NO:10-A PANGALTI-ŞİŞLİ/İSTANBUL

2020 YILI SİZE SAĞLIK, MUTLULUK, BAŞARI VE BOL KAZANÇ GETİRSİN

KARLIOĞLU
Kuruyemiş & Kahve

KARLIOĞLU KURUYEMİŞ

Şişli Halkımızın Yeni Yılı Kutlar Hayırlara vesile olmasını dilerim.

Necaetin KARLIOĞLU

Cumhuriyet Mah. Halaskargazi Cad. 65 Şişli, İstanbul
Bozkurt Mah. Ergenekon Cd. No.13 Pangaltı Şişli
☎ 0212 247 47 18